

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2025/2026
Anul de studiu III / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	de Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	pentru Pregătirea Personalului Didactic
1.4. Domeniul de studii	Științe ale educației
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	PEDAGOGIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PRIMAR ȘI PREȘCOLAR/ Profesor în învățământul primar (Cod COR 234101); Profesor în învățământul preșcolar (Cod COR 234201)/Profesori în învățământul primar (Cod 2341); Educatori în învățământul preșcolar (Cod 2342)

* conform Planului de învățământ

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Integrare și incluziune la vârstele mici (educație timpurie și învățământ primar)		2.2. Cod disciplină		3502	
2.3. Titularul activității de curs			Lect.univ.dr petrovan Ramona Stefana				
2.4. Titularul activității de seminar/ laborator			Lect.uniuv.dr Petrovan Ramona Stefana				
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
d. Tutoriat					
e. Examinări					2
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	33
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	42
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	75
3.10 Numărul de credite**	3

* 1 credit = 25 ore

**Se recomandă ca 3.7 să fie mai mare sau egal cu 3.8

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe de specialitate dobândite prin studierea disciplinelor Fundamentele psihopedagogiei speciale ,anul I,semestrul I, Psihologia educatiei, Anul I, semestrul II prin parcurgerea suporturilor de curs aferente și studierea bibliografiei recomandate ,precum și prin practica din unitățile de învățământ
4.2. de competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Excel, PowerPoint, InternetExplorer).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Participare activă
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	Lectura bibliografiei recomandate Documentare suplimentară Elaborarea și susținerea prezentărilor planificate Participare activă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării specifice programului de studii –	. C4. Abordarea managerială a grupului de preșcolari/ școlari mici, a procesului de învățământ și a activităților de învățare/integrare socială specifice vârstei grupului țintă C5. Consilierea, orientarea și asistarea psihopedagogică a diverselor categorii de persoane/grupuri educaționale (preșcolari/școlari mici/elevi, familii/profesori/angajați etc.)
Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință– prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	
Competențe transversale	CT4: Promovarea valorilor asociate realizării unui învățământ de calitate, în conformitate cu politicile educaționale interne și în acord cu cele elaborate și popularizate la nivel european, pe baza cunoașterii specificității domeniului educațional european și a interculturalității

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Realizarea unor strategii de intervenție psihopedagogică în cazul copiilor cu cerințe educative speciale ,integrați în învățământul de masă,pe baza cunoașterii particularităților psihologice /de dezvoltare specifice în cazul acestor copii
7.2 Obiectivele specifice	* Să opereze cu sistemul conceptual specific psihopedagogiei speciale și a integrării; * Să abordeze într-o viziune integrativă/științifică aspectele fundamentale ale psihopedagogiei speciale și a psihopedagogiei integrării * Să realizeze proiectarea conținuturilor instructiv-educative în relație cu tipurile de dizabilitate/deficiență; * Să aplice principiile didactice la nivelul învățământului special și integrat/incluziv * Să identifice modalități de aplicare a strategiilor de predare individualizată/diferențiată în acord cu particularitățile dezvoltării psihologice a copilului ; * Să realizeze instrumente de evaluare adecvate; * Să realizeze planuri de intervenție educațională specifice Să-și dezvolte abilitățile de abordare a copilului cu CES integrat în învățământ ul de masă

8.Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Delimitări conceptuale și terminologie specifică a) Educație, pedagogie, psihopedagogie, psihopedagogie specială. Dezvoltarea	Prelegere, Conversație, Dezbatare,	4 ore R Petrovan,Educația incluzivă a copiilor

psihopedagogiei și relația cu alte științe. Delimitări și reconsiderări terminologice b) Particularitățile psihologice ale principalelor categorii de copii/elevi cu dizabilități c) Structura învățământului special din țara noastră d) Învățământul integrat în țara noastră e) Cadrul legislativ de protecție și educație specială a elevilor cu deficiențe	Explicație	cu CES. Teorie și aplicații, Seria Didactica, 2019, pag 9-33
2. Finalități și obiective specifice învățământului special și integrat a) Relația dintre obiectivele educaționale și obiectivele recuperatorii b) Rolul evaluării multidisciplinare pentru o bună orientare școlară a elevilor cu CES integrați în învățământul de masă c) Principii generale și specifice în educația specială și educația integrată	Prelegere, Conversație, Dezbateri	4 ore R Petrovan, Educația incluzivă a copiilor cu CES. Teorie și aplicații, Seria Didactica, 2019, pag 33-57
3. Strategii didactice specifice învățământului special/integrat a) Forme de organizare specifice ale activității didactice în învățământul special și integrat b) Metode didactice tradiționale/moderne aplicate în învățământul special și integrat c) Strategii didactice bazate pe diferențiere și individualizare în educația incluzivă	Prelegere, Conversație, Explicație, Dezbateri	4 ore Gherguț, Alois (2009), <i>Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație (editia a II-a)</i> , Editura Polirom
4. Evaluarea școlară a elevilor cu CES în contextul incluziunii școlare a) Repere generale ale evaluării b) Forme ale evaluării școlare adaptate pentru elevii cu CES integrați în învățământul de masă c) Relația dintre diferențierea /individualizarea instruirii și evaluarea școlară a copiilor cu CES integrați în învățământul de masă	Prelegere, Conversație, Dezbateri	4 ore R Petrovan, Educația incluzivă a copiilor cu CES. Teorie și aplicații, Seria Didactica, 2019, pag 69-121 Gherguț, Alois (2011), <i>Evaluare și intervenție psihoeducațională</i> , Editura Polirom
5. Proiectarea activității didactice în cazul integrării copiilor cu CES în învățământul de masă a) Repere fundamentale ale proiectării didactice b) Nivele ale proiectării c) Co-teaching sau predarea în echipă	Prelegere, Conversație, Explicație Dezbateri	4 ore R Petrovan, Educația incluzivă a copiilor cu CES. Teorie și aplicații, Seria Didactica, 2019, pag 57-69

6. Rolul planului de intervenție personalizat în cazul copiilor cu CES integrați în învățământul de masă a) Etape în elaborarea planului de intervenție personalizat b) Munca în echipă /interdisciplinaritatea –element fundamental în realizarea planului de intervenție personalizat c) Implementarea planului de intervenție personalizat	Prelegere, Conversație, Dezbateri	4 ore Gherguț, A. (2001), <i>Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată.</i> , Ed. Polirom, Iași
7. Adaptarea curriculară –element fundamental pentru realizarea integrării școlare a copiilor cu CES a) Tipuri /forme de adaptare curriculară b) Etape în realizarea adaptării curriculare c) Exemplificări de adaptări curriculare la diferite discipline	Prelegere, Conversație, Dezbateri,	4 ore Gherguț, Alois, Luciana Frumos, Gabriela Rus (2016), <i>Educația specială. Ghid metodologic</i> , Editura Polirom

Bibliografie

- *** (1995). *Cerințe speciale în clasă. Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor*. București: UNICEF.
- *** (1999). *Dezvoltarea practicilor incluzive în școli. Ghid managerial*. București: MEN și UNICEF.
- *** *Cartea albă RENINCO* (1999). UNICEF & RENINCO.
- Aitken, S., Buultjens, M. (2007). *Procesul de predare – învățare la copiii cu surdocecitate*, București, Editura Semne
- Anca, M. (2000), *Examinarea și evaluarea funcției auditive*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Anca, M. (2000), *Intervenții psihopedagogice în antrenarea funcției auditive*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Anca, M.D. (2007). *Logopedie*. Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca.
- Anca, M.D.; Hațegan, C. (2008). *Terapia limbajului-o abordare interdisciplinară*, Presa Universitară Clujeană.
- Anca, M. (2003), *Logopedie*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Anca, M. (2004), *Psihologia deficienților de auz*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Boscaiu, E. (1973), *Prevenirea și corectarea tulburărilor de vorbire în grădinițele de copii*, E.D.P., București.
- Boscaiu, E. (1983), *Bălbâiala, prevenire și tratament*, E.D.P., București .
- Caraman L.; Caraman Al. (1983), *Metodologia procesului demutizării*, E.D.P., București.
- Ecaterina Vrasmas (2004), *Introducere în educația cerințelor speciale*, Editura Credits, București
- Gherguț, A. (2007), *Dicționar de Kinetoterapie*, Polirom; Iași
- Gherguț, A. (2001), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată.*, Ed. Polirom, Iași
- Gherguț, Alois (2009), *Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și obținerea gradelor didactice*, Editura Polirom
- Gherguț, Alois (2009), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație (editia a II-a)*, Editura Polirom
- Gherguț, Alois, Luciana Frumos, Gabriela Rus (2016), *Educația specială. Ghid metodologic*, Editura Polirom
- Gherguț, Alois (2011), *Evaluare și intervenție psihoeducațională*, Editura Polirom
- Mag Alina, (2023), *Intervenții educaționale în școala incluzivă românească*, editura pro Universitaria

22. Marcu V. (coord.) (2007), <i>Vademecum de psihopedagogie specială</i>, Editura Universității din Oradea 23. Magerotte G, Willaye E, (2012), <i>Intervenția comportamentală clinică. Formarea în A.B.A</i>, Editura ASCR, Cluj Napoca 24. Moldovan, I. (2006), <i>Corectarea tulburărilor limbajului oral</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca 25. Mușu, I., Taflan A. (coord.) (1997), <i>Terapia educațională integrată</i>. Ed. Pro Humanitate, București 26. Neamțu, C., Gherguț, A. (2000). <i>Psihopedagogie specială</i>. Ed. Polirom, Iași 27. Păunescu, C. (1999). <i>Psihoterapia educațională a persoanelor cu disfuncții intelective</i>. Ed. All Educational, București 28. Popovici D.V. (2000), <i>Dezvoltarea comunicării la copii cu deficiențe mintale</i>, Ed. Pro Humanitate, București 29. Popovici, D. V. (1999), <i>Elemente de psihopedagogia integrării</i>, Ed. Pro Humanitate, București 30. Popovici, D.V. (2007), <i>Orientări teoretice și practice în educația integrată</i>, Ed. Universității Aurel Vlaicu din Arad 31. Petrovan Ramona Stefana 2019,2023 <i>Educația incluzivă a copiilor cu cerințe educative speciale</i>, Seria Didactica, 32. Preda, V. (coord.) (1996). <i>Modele și strategii de aplicare a concepției integraționiste în educarea și recuperarea copiilor cu cerințe speciale</i>. Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Colecția Psihoped-Info, nr.1. 33. Preda, V., Cziker, R. (2004), <i>Explorarea tactil-kinestezică în perceperea obiectelor, a imaginilor tactile și în scrierea Braille</i>, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca 34. Preda, Vasile (coord.) (2000), <i>Orientări teoretico-praxiologice în educația specială</i>, Presa Universitară Clujeană 35. Radu, Gh., (2002), <i>Psihologia școlară pentru învățământul special</i>, Ed. Fundației Humanitas, București 36. Rozorea, Anca, (2003), <i>Deficiențele senzoriale din perspective psihopedagogiei speciale</i>, Editura Pontos, Constanța 37. Rusu, C. (coord.) (1997), <i>Deficiență, incapacitate, handicap</i>, Ed. Pro Humanitate, București 38. Tinică S. (2004), <i>Repere în abordarea copilului dificil</i>, Editura Eikon 39. Ungureanu, D. (1998), <i>Copiii cu dificultăți de învățare</i>. Ed. Didactică și Pedagogică, București 40. Vasile Preda, (2007), <i>Elemente de psihopedagogie specială</i>, Ed. EIKON 41. Verza E., Păun E. (coord.) (1998), <i>Educația integrată a copiilor cu handicap</i>, UNICEF și RENINCO, București 42. Verza E.F, (2004), <i>Afectivitate și comunicare la copii în dificultate</i>, Ed. Fundației Humanitas, București 43. Verza, E., (1977), <i>Dislalia și terapia ei</i>, Editura Didactică și Pedagogică, București. 44. Verza, E., (1983), <i>Disgrafia și terapia ei</i>, Editura Didactică și Pedagogică, București 45. Verza, E., (2003), <i>Tratat de logopedie</i>, Editura Fundației Humanitas, București 46. Verza, E., (2003), <i>Tratat de logopedie</i>, vol. I, Editura Fundației Humanitas, București 47. Verza, E.F., (2002), <i>Introducere în psihopedagogia specială și asistența socială</i>, Ed. Fundației Humanitas, București 48. Verza, E.; Verza, F.E. (2011). <i>Tratat de psihopedagogie specială</i>, Editura Universității București 49. Vrasmas, E, Stanică, C. (1997), <i>Terapia tulburărilor de limbaj. Intervenții logopedice</i>, EDP, București, 50. Vršmaș, T. (2001), <i>Învățământul integrat și/sau incluziv</i>, Ed. Aramis, București		
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Delimitări conceptuale și terminologie specifică Clarificări terminologice - Sugestii de studiu individual pentru realizarea unui minidicționar cu termeni de specialitate - Dezbateri pe marginea diferențelor de organizare, funcționare, curriculum, între următoarele forme de învățământ: învățământ de masă, învățământ special, învățământ integrat	Prezentări, dezbateri, studii de caz	2 ore
2. Finalități și obiective specifice învățământului special și integrat. Aplicații - Aplicații cu privire la relația dintre obiectivele educaționale și obiectivele recuperatorii	Prezentări de referate, dezbateri, studii de caz	2 ore

- Dezbateri despre aplicabilitatea principiilor didactice pentru învățământul special, respectiv incluziv/integrat		
3 Strategii didactice specifice învățământului special/integrat. - Aplicații referitoare la metodele didactice tradiționale/modern utilizate în învățământul special și integrat - Exemplificări de strategii didactice bazate pe diferențiere și individualizare în educația incluzivă	Prezentări, dezbateri, studii de caz	2 ore
4. Evaluarea școlară a elevilor cu CES în contextul incluziunii școlare - Exemplificări ale formelor de evaluare școlare adaptate pentru elevii cu CES integrați în învățământul de masă. Modele de fișe /probe de evaluare pentru diferite discipline - Exemplificări privind relația dintre diferențierea /individualizarea instruirii și evaluarea școlară a copiilor cu CES integrați în învățământul de masă. Aplicații la diferite discipline	Prezentări, dezbateri, studii de caz	2 ore
5. Proiectarea activității didactice în cazul integrării copiilor cu CES în învățământul de masă - Exemple de proiecte didactice pentru diferite categorii de cop - Co-teaching sau predarea în echipă în pentru copiii CES integrați în învățământul de masă. Exemplificări	Prezentări, dezbateri, studii de caz	2 ore
6. Rolul planului de intervenție personalizat în cazul copiilor cu CES integrați în învățământul de masă. Exemplificări - Modele de realizare și implementare a planurilor de intervenție personalizate pentru diferite categorii de copii cu dizabilități/cu CES integrați în învățământul de masă		2 ore
7. Adaptarea curriculară –element fundamental pentru realizarea integrării școlare a copiilor cu CES - Aplicații cu privire la realizarea unor programe școlare adaptate pentru diferite categorii de elevi cu CES sau pentru diferite discipline din curriculum	Prezentări, dezbateri, studii de caz	2 ore
Bibliografie Boca-Miron, Elena; Chichișan, Elvira, (2002)-Documentar metodic pentru activitățile de educarea limbajului la preșcolari, ediția a II-a, Editura V&I Integral, București. Bocoș, Mușata- Dacia, (2013)-Instruirea interactivă, Editura Polirom, Iași. Burlea, Georgeta, (2007)-Tulburările limbajului scris-citit, Editura Polirom, Iași. Cerghit, Ioan, (2006)-Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași. Crăciun, Corneliu, (2002)- Metodica predării limbii române în învățământul primar, Editura Emia, Deva. Cucoș, Constantin, (2014)- Pedagogie, ediția a III-a, revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași. Damșa, Ioan; Toma-Damșa, Maria; Ivănuș, Zina, (1996)-Dezvoltarea vorbirii în grădinița de copii și în clasa I, Editura Didactică și Pedagogică, București.		

8. **Dragu, Mariana; Baban, Marilena; Poenaru, Camelia, (2011)-***Proiectul de lecție între tradițional și modern*, Editura Publishing House.
 9. **Gherguț, Alois, (2011)-** *Evaluare și intervenție psihoeducatională*, Editura Polirom, Iași.
 10. **Gherguț, Alois, (2013)-***Sinteze de psihopedagogie specială: ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice*, ediția a III-a, rev. și adăugită, editura Polirom, Iași.
 11. **Gherguț, Alois, (2016)-***Educația incluzivă și pedagogia diversității*, Editura Polirom, Iași.
 12. **Kelemen, Gabriela, (2012)-***Copilul cu dificultăți de învățare. Sinteze bibliografice*, Editura Universității Aurel Vlaicu, Arad.
 13. **Mogonea, Forentin-Remus, (2014)-***Psihopedagogia dificultăților de învățare. De la teorie la practică*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
 14. **Molan, Vasile, (2014)-***Didactica disciplinelor-Comunicare în limba română și limba și literatura română din învățământul primar*, Editura Miniped, București.
 15. **Neuschutz, Karin, (2016)-***Jocurile creative ale copiilor*, Editura Univers Enciclopedic, București.
 16. **Norel, Mariana, (2010)-***Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul primar*, Editura Art, Brașov.
 17. **Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, (2006)-***Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
 18. **Pânișoară, Ion-Ovidiu, (2015)-***Comunicarea eficientă, ediția a IV-a, revăzută și adăugită*, Editura Polirom, Iași.
 19. **Pânișoară, Ion-Ovidiu, (2015)-***Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică, ediția a II-a*, Editura Polirom, Iași.
 20. **Petrovan Ramona Stefana , 2006, 2008** *Fundamentele psihopedagogiei speciale, suport de curs*, Seria Didactica,
 21. **Petrovan Ramona Stefana , 2016** *Psihopedagogia copiilor cu dificultăți de învățare. Teorie și planuri de intervenție ,suport de curs*, Seria didactica
 22. **Petrovan Ramona Stefana 2019,2023** *Educația incluzivă a copiilor cu cerințe educative speciale*, Seria Didactica,
 23. **Radu, Ion, (2008)-***Evaluarea în procesul didactic*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
 24. **Riha, Susanne, (2016)-***În mijlocul naturii! Descoperă cele patru anotimpuri*, Editura Univers Enciclopedic Junior, București.
 25. **Roșan, Adrian, (2015)-***Psihopedagogie specială-modele de evaluare și intervenție*, Editura Polirom.
 26. **Sîrghie, Anca, (2009)-***Metodica predării limbii și literaturii române în învățământul preșcolar și primar*, Editura Alma Mater, Sibiu.
 27. **Șerdean, Ioan, (1991)-***Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, Editura Didactică și Pedagogică, București.
 28. **Vasile, Cristina; Ene, Denisa, (2015)-***Metodica și evaluarea pentru examenele de titlalizare și definitivare în învățământ*, Editura Rovimed, Bacău.
 29. **Verza, Emil, (2009)-***Tratat de logopedie*, Editura Semne, București.
 30. **Verza, Emil; Verza, Florin Emil, (2011)-** *Tratat de psihopedagogie specială*, Editura Universității din București, București.
 31. **Vrășmaș, Ecaterina, (2012)-***Dificultățile de învățare în școală*, Editura V&I Integral, București.
 32. **Vrășmaș, Traian, (2001) –***Învățământul integrat și/sau incluziv*, Editura Aramis, București.
- * *Regulament de organizare și funcționare a învățământului special și special integrat*, București,

2011

*Revistă educațională națională *Repere didactice moderne*, nr.2/februarie 2014, Editura Mecatrin, Brașov

* Suport de curs -*Metode de fixare și sistematizare a cunoștințelor*, din cadrul proiectului „Competențe crescute pentru cadrele didactice”, ISJ Alba

UNESCO, 2005. Guidelines for Inclusion Ensuring Access to Education forAll, Paris,p 27

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile disciplinei acoperă un segment important al formării profesionale la nivel de licență, fiind în acord cu așteptările comunității specialiștilor din domeniul științelor educației și ale angajatorilor din domeniul învățământului primar și preșcolar.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Volumul și corectitudinea cunoștințelor Rigoarea științifică a limbajului Organizarea conținutului Analiză critică	Lucrare scrisă Lucrare scrisă Lucrare scrisă Lucrare scrisă	40 10 10 10
10.5 Seminar/ laborator	Susținerea unui proiect Participare activă la seminarii	Fișă de evaluare seminar Fișă de evaluare seminar	20 10
10.6 Standard minim de performanță: 50% rezultat după însumarea punctajelor ponderate conform pct. 10.3			

Data completării

21.09.2025

Semnătura titularului de curs

Lect.univ.dr Petrovan Ramona

Semnătura titularului de seminar

Lect.univ.dr Petrovan Ramona

Data avizării în departament

26.09.2025

Semnătura directorului de departament

conf. univ. dr. Todor Ioana

